

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Idegen fiúk a Bácskában.

Horváth, szerb, bosnyák fiúk özönlik el a Bácskát. Egész üzletszerűen hozzák ide ezeket a gyermekeket és szerződtek iparosokhoz, kereskedőkhöz, hogy itt kitanuljanak.

Nagyon szép dolog ez a horvátok, a szerbek és a bosnyákok részéről, okos is. Mert ezek a fiúk mint késziparosok térnek vissza szülőföldjükre, s ott csinálnak virágzó ipart. Ez a helyes politika.

De hát nem jut eszünkben ezen szép és okos politika mellett az érem másik oldala is. Nem jut eszünkbe, hogy a magyar gyermekek is megtanulhatnák ám a kereskedelmet, az ipart ilyen uton-módon.

Van néhány derék ember, akinek eszébe jut ugyan, de ha őszinték akarunk lenni ezek is egyoldalulag fogják föl a dolgot. Azt mondják, hogy ezek kiszorítják a magyar gyermekeket, akik azután kénytelenek szüleikkel együtt kivándorolni. Hát hogy kivándorolnak, az igaz; de a kivándorlás oka nem épen az, hogy azok az idegen gyerekek kiszorítják az ipar vagy a kereskedelem teréről. Ilyen esetben nem szabad az egyoldalúsággal beérni, hanem — bármily rosszul essék is — keresnünk kell minden okot.

És ezek között azután megtaláljuk azt is, hogy a magyar gyerekeket nem igen szívesen adják sem iparos, sem pedig kereskedő inasnak. Inkább kivándorol vele, vagy elküldi kapálni, de tanulni, hja az más. Mert iparosainkat azzal megvadásolni nem lehet, hogy magyar gyerekeket ne fogadnának fel tanoncúl. Hiszen példa erre Szabadka is, ahol alig találunk magyar iparos inast.

Azután meg ha a magyar gyerek egy évig iparoskodott, a szülői szeretnék önállósítani, hadd dolgozzék a maga kezére. Ez azután sokszor meg is történik. Épen ezért szere száma sincs a kontároknak, amit más

államokban nem igen tapasztalhatunk.

Mindennek az oka pedig az, hogy népünk közgazdasági nevelése vagy semmi, vagy teljesen téves. A politika, az a fő; bánja a fránya a közgazdaságot. Egy abcug ez vagy az, jobban esik, mintha egy napra való ételmet keresne meg az abcugolás helyett valamelyik iparosműhelyben.

Erre kellene első sorban is nagy gondot fordítani; majd meglátnák milyen biztosan haladnánk az önálló vámterület megvalósítása felé.

És tessék csak megkérdezni iparosainkat. Ezek is előszere-ttel szerződtek az idegen fiukat, csupán csak azért, mert ezek iparkodóbbak, készségesebbek, engedelmesebbek, s mert nem szökhetnek haza a megérdemelt büntetés elől, amint azt megteszik a benszült, elkényeztetett gyermekek.

Ime a főoka annak, hogy saját fiainkat mellőzik, jobban mondva nélkülözik az iparágaknál az idegenek kedvéért.

Ezek a tények. A jövődőről gondoskodni kellene az illetékes tényezőknek, nehogy késői legyen ez a gondoskodás. Ha ezen a bajon okszerűleg segíteni tudnak, bizony kevesebb lesz a kivándorlás, mert a magyar szülő ezzel a gondoskodással biztosítva látja gyermekének jövőjét is, amit gyakran Amerikában akar biztosítani.

Most pedig térjünk át

a szomorú jelenségre.

Évek óta folytatja egy zágrábi szövetkezet ama munkáját, amelylyel Horvát és Szlavonországból, Boszniából szerb és horvát gyermekeket szállít be Magyarországra és magyar iparosoknál helyezi el őket iparostanoncokul.

Különösen az Alföldön sok van így elhelyezve. *Baja* volt az első, amely fölhitte a figyelmet a beözönlésre, mert a bajai ipartestületnél közel száz ilyen szerződtes történt rövid egy-két év alatt. *Ó-Becsén* is alig van nagyobb ipari műhely, ahol ilyen horvátországi inas nem lenne, úgy, hogy a magyarul mitsem tudó ilyen inasok egy egész külön ilyen

osztályt töltenek meg az iparos tanonc-iskolánál. Negyvennél több ilyen beutalt inas van csak ezen az egy helyen. Ha már most számba vesszük, hogy Bácskában még tíz hasonló város van mint Ó-Becse, úgy csak ebben az egy megyében lehet vagy négyszáz ilyen idegenből szakadt inas.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 2.

A politikában a királyi meghívók körül folyik a diskusszió, arról, hogy kik lesznek azok, akiket a felség meghallgatás okából meghív. Délig ebben az irányban semmi pozitívum sem történt, pedig már tegnap úgy hirdett, hogy Tisza István gróf magával hozta a meghívandó politikusok listáját. A legelső, akit a király meghallgatni óhajt, így beszéltek ezt a szabadelpárton, Hódossy Imre, abban a minőségében, hogy Hódossy az elnöke a szabadelpárt tizenhatos végrehajtó-bizottságának. Hódossyt Láng Lajos, majd Csáky Albin gróf követné, aztán Darányi Ignác, Zichy Aladár gróf következik és végül maradna Justh Gyula ugyis, mint a képviselőháznak ez idő szerinti elnöke.

Ezt híresztelik, anélkül azonban, hogy ezek a hírek délig megerősítést kaptak volna.

A pártok, ha ugyan a kihallgatások révén a politikában fordulat nem áll be, legközelebbi értekezletüket a képviselőház ülését megelőző napon március 7-én tartják meg. A szövetkezett baloldalon az első ellenzéki pártok konferenciáját a vezérbizottság teljes értekezlete előzi meg. Természetes azonban, hogy ha a királyi meghívások befolyással volnának a helyzet alakulására, akkor a pártok korábban jönnek össze.

Egyes lapok azt irták, hogy az ellenzék a képviselőházban március 15-ike alkalmából nagy manifesztációra készül. Ezzel szemben a szövetkezett baloldal vezéreiből arra utalnak, hogy különösen a függetlenségi pártnak tartózkodnia kell minden tüntetéstől és így március 15-ike alkalmából a régi gyakorlat szerint is szünetelni fog a képviselőház.

A kormány és a drágaság.

Ma érkezett Szabadkára Tallián Béla földművelésügyi miniszter körrendelete, mely úgy a földművelő, mint pedig a fogyasztó közönségre nézve nagy fontossággal bír. Az országszerte mutatkozó drágaságon és az élelmiszerek túlságzott árak folytán fellépett inségen akar segíteni a rendelettel, melylyel olcsó burgonya szállítását helyezi kilátásba a városoknak és községeknek.

A miniszter elmondja körrendeletében, hogy a vetőmagul és ételmezési célokra szolgáló burgonya nagy hiánya miatt az ország minden részéből érkező panaszok és kérvények folytán indítatva érzi magát e fontos termény jövő évi termésének biztosítására, de az ételmi szükség enyhítése miatt is az általa beszerzett burgonya-készleteket a fenti célra rendelkezésre bocsátani.

Hajlandó tehát úgy a vetőmagnak, mint ételmezésre szolgáló burgonyát métermázsánként 5 korona 50 fillért szállítani azon városoknak és községeknek, amelyek ezért hozzá fordulnak. Megjegyzi a miniszter, hogy csak teljes vasuti kocsiakománnyig terjedő megrendeléseket vesz figyelembe és a szállítást csak utánvétellel eszközölheti. A szállítási költségek a kincstárt terhelik minden esetben.

Az erre vonatkozó kérelmet a városoknak és községeknek legkésőbb március hó 15-ig fel kell terjeszteniük a miniszteriumhoz, a kért mennyiség megjelölésével. A mondott határidőn túl érkező kérelmet nem fogják figyelembe venni.

Forradalom Oroszországban.

Luganszk, márc. 2.

Ma a Hartmann-művek 4000 munkása sztrájkba állott. Holnap a munkások kiküldöttei a gyárigazgatóság elé terjesztik a munkások kívánságait. Eddig a nyugalmat nem zavarták meg, de komoly bonyodalmaktól tartanak, mert a többi gyárból 3000 munkás és 500 bolti elárúsító akar sztrájkba állani.

Moszkva, márc. 2.

A városi bizottság ma azon tanácskozt, hogy minő intézkedéseket kell tenni, ha valóra válik az a híresztelés, hogy 4-én, a jobbagység megszűnésének évfordulóján komoly természetű zavarok lesznek. A bizottság megbizta a polgármestert, hogy a városi előljáróval tanácskozzék a megteendő intézkedéseken.

50 fillér

Egy
lakás hirdetés
a Bácsmegeyi Naplóban.

50 fillér

Pétervár, márc. 2.

A Sidlovszki szenátor elnökletével alakított bizottság választóinak — egyik ülése azt határozta, hogy a választás előtt Sidlovszki szenátor elé a következő követeléseket terjesztik: A január 23-ika óta bezárt 11 orosz munkás-szövetségi osztályismét megnyitandó és a munkások kiküldöttjei a bizottság többi tagjával egyenrangúvá teendő. A bizottság ülései nyilvánosak legyenek. A bizottság tanácskozásaira vonatkozó jelentések cenzurától mentesen ki nyomtatandók és keli hogy a munkáskiküldöttek személye sérthetetlenül legyen biztosítva. Mindazokat a munkásokat, akiket január 1-je óta letartóztattak, szabadon kell bocsátani. A kisebb üzemekben foglalkozó munkások is részt kell hogy vehessenek a bizottsági tanácskozásokon. Ha ezek a követelések március 3-ika délig nem teljesülnek, akkor a munkások nem küldenek képviselőket a bizottságba.

Páris, márcus 2.

A Petite Parisienne-nek jelentik, hogy az ostromállapot kihirdetése nem lendítette fel a vasuti forgalmat. A sztrájk még egyre tart. Mandzsurriából 3 nap óta nem érkezik vasut.

Páris, márc. 2.

Nelidov orosz nagykövet formálisan megcáfolja egy estilap azt a hírt, hogy a nagykövet be akar perelni egy reggeli lapot Gapon levélének közzététele miatt.

Felhívás

a husvágással foglalkozó iparosokhoz.

A nekem ma kézbesített meghívó szerint a jogügyi bizottság szombaton d. u. 3 órakor ülést tart, amelyen «a vágóhídi, husvágási és huskímérési szabályrendelet tervezet» fog tárgyalatni.

A multból tudom és ismerem, hogy a gyakorlati élet követelményeinek nem mindegyikében megfelelő szabályrendelet a husvágással foglalkozó iparosok mennyi zaklatásával járt, sőt igen sok esetben anyagi érdekeiknek nagy hátrányára volt.

Szívesen nyujtok segédkezet arra, hogy a most alkotandó új szabályrendeletbe a husvágással és kíméréssel foglalkozó iparosoknak a gyakorlati élet követelményeinek megfelelő, és a város közönségének érdekeivel nem ellenkező jogos kívánásai felvétesse, s üzleti érdekeik a szabályrendelet által megóvassanak, miért is felhívom az összes szabadkai szakiparosokat, hogy ma, pénteken d. u. 5 órakor a szabadkai ipartestület tanácstermében tartandó értekezleten megjelenni, kívánalmaikat, és az általam ismertető új szabályrendelet-tervezet netáni megváltoztatására vonatkozó javaslataikat velem az értekezleten közölni sziveskedjék, hogy ugy a jogügyi bizottságban, valamint a törvényhatósági bizottság közgyűlésén közrehatassanak kívánalmaik és jogos érdekeik minél nagyobb mérvben való érvényesítésére.

Szabadka, 1905. március 3-én.

Dr. Reisner Lajos
iparhatósági biztos.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Március 4. A szabadkai kereskedő ifjak társulatának táncmulatsága a kereskedelmi egyesület helyiségében.

Március 5. A Katholikus legényegylet farsangi bálja az egyesület helyiségeiben.

Március 6. A Fehér-Kerentz Egylet szabadkai fiókjának japán-estélye a Nemzeti Kaszinó összes helyiségében.

Március 6. A szabadkai általános munkásszervezet táncvigalma a Spitzer Ignác-féle vendéglőben.

Március 7. A m. á. v. altiszti kör műkedvelő szakosztályának hangversenyével egybekötött házi estélye saját helyiségében.

Március 7. Nagy álarcos bál a Pest szálloda összes termeiben.

Március 9. Cigánybál, a Spitzer Ignác-féle vendéglőben.

— Szabadságolás és helyettesítés. Dr. Platz Bonifác tankerületi főigazgató átírt a városhoz, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Matkovics Miklós főgimnáziumi tornatanárnak három havi szabadságot engedélyezett egészségének helyreállítása végett, egyben a megfelelő helyettesítésre vonatkozólag is megkereste a hatóságot. A megkeresés értelmében Bezeredy István főispán az ideiglenes tornatanítóul Molnár Jenő városi inokot helyettesítette, aki tornatanítói oklevéllel rendelkezik. Matkovics Miklós a napokban hosszabb időre Lussin-Picoló-ba utazik.

— Szabad Lyceum felolvasása. A szabadkai Szabad-Lyceum egyesület ma pénteken esti fél 8 órakor felolvasást tart a szabadkai kereskedelmi egyesület (Nemzeti Szálloda) disztermében. A felolvasást Vinkler Elemér dr. tartja. Felolvasásának tárgya: A bosszú.

— Gyászünnepély. A szabadkai izr. hitközség bold. Geiger Adolf elhalálása évfordulója alkalmából f. évi március hó 8-án, szerdán d. u. 4 órakor ünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje: 1. A templom előcsarnokában néhai Geiger Adolf és neje emlékét megörökítő emléktáblát beszéd kíséretében leleplezi dr. Klein Adolf hitk. elnök. 2. Mincha-ima. 3. Ének. Előadja a templomi énekkar Lifschitz Gáspár főkántor vezetése alatt. 4. Emlékbeszéd. Tartja dr. Singer Bernát főrabbi.

— Temetés. Oriási gyászoló közönség részvéte mellett helyezték ma délután 2 órakor örök nyugalomra a korán elhunyt Horovicz Ernő gépész mérnök hült tetemét. A ravatal fölött dr. Singer Bernát tartott magas szárnyalású gyászbeszédet, melynek hatása alatt százak szeméibe könnyek lopóztak. A templomi énekkar szívrehatóan adta elő „Ha az Isten kedveseinket” kezdetű gyászdalt és aztán az elhunyt hozzátartozói helyezték a gyászkocsira az elköltözött derék ifju tetemét magában foglaló koporsót, a melyet és az előtte haladó koszorus kocsit a számos jóbarát és tisztelő koszorú borítottak be.

— Új ügyvéd. Dr. Székely Géza földink tegnap tette le sikerrel a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát.

— Honvédeink tűzoltói kiképzése. A honvédelmi miniszter rendelkezése értelmében a helybeli honvédegyalozegred legénysége is tűzoltói kioktatásban részesül. A legénység eziránybani kiképzése ma kezdődött meg a tűzoltó laktanyában Skozza Zoltán tűzoltóparancsnok vezetése alatt.

— A kereskedő ifjak társulatának szombat esti estélye iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik. A táncmulatságot megelőzőleg Zerkovitz Emil kiváló fővárosi kereskedelmi szakiró fog felolvasást tartani.

— Az izr. nőegylet népkonyhája javára az elmúlt február havában a következő adományok folytak be: Dr. Vécsei Emilné 2 kgr. rizs, 2 kgr. asztali dara, Schwartz Péterné 5 kgr. liszt, 1 kgr. mák, 1 kgr. köleskása, 1 kgr. asztali dara, Lichtneckert Károlyné 4 kgr. rizs és pénz 1 liter paprikára, Dr. Blau Gézané 1 főzet káposzta, Vass Ferencné 1 zsák bab, Halbrohr Sándorné 1 főzet káposzta, Sugár Béláné 3 üveg bor, 10 kgr. liszt, özv. Geiger Adolfné 5 kgr. só, Horovitz Ignáczné 2 fogás hagyma, 4 üveg paradicsom, Engler Ignácné 2 kgr. só, 1 kgr. cukor, 1 kgr. liszt. Dr. Kertész Ignácné, 5 kgr. só, 1 kgr. mák, 2 kgr. rizs, Deutsch Zsigmond 22 kor., Kunetz Albertné 20 kor., Lóvy Simonné 20 kor., Dr. Geréb Mihály 20 kor., Weitzenfeld Salamonné 10 kor., Reiner Lajosné 10 kor., Dr. Barta Antalné 10 kor., Weisz Salamonné (Szeged) 10 kor., Deutsch Herman és Társa (Bécs) 10 kor., Milkó Henrik 10 kor. és Ács Bódog (Nagyszentmiklós) 3 koronát. A népkonyha-elnökség ez uton mond a nemesszívü adományozóknak hálás köszönetet.

— Magyar hitszónoklat. A helybeli izr. templomban szombaton délelőtt 10 órakor dr. Singer Bernát főrabbi magyar nyelvű hitszónoklatot fog tartani.

— Panasz a járlat kiadóhivatal ellen. A városi járlat kiadóhivatal ellen illetéktelen díjszedés címen panaszfeljelentés lett beadva, mire vonatkozólag a vizsgálat elrendelve és foganatosítva lett. A meg-ejtett vizsgálat alapján meg lett állapítva, hogy a panasz alaptalan és ennél fogva a vizsgálat be lett szüntetve.

— Esküvő. Deutsch Adolf pincér Szabadkán, kedden f. hó 7-dikén esküszik örök hűséget Kovács Sándor földbirt. kos leányának Ludason.

— Álarcos rablók a csantavéri országúton. A Ráday korszak óta megszűnt briganti világ életre kelésének jelei kezdenek az úvidéken újra mutatkozni. Ma városunk határában is olyan rablási eset történt, ami határozottan igazolja eme aggodalomkeltő híreszteléseket. A pénzt vagy életet követelő bekormozott arcu rablók ma reggel 4 órakor a csantavéri országúton ütöttek rajta a kocsin Csantavér felé tartó kofa-asszonyokra. A felfegyverzett kormos képü támadók ketten voltak, és a megrémült asszonyok életveszélyes fenyegetéseikre ellenkezés nélkül adták át összes pénzkészletüket. Gál Tamásné 4 frtot, Balogh Andrásné 5 frt 33 krt, Szabó Ferencné 6 frtot vettek el a rablók, Csipak Lukácsné 6 frtot nem vehettek el semmit, mert pénz nélkül indult utnak. Miután a rablók céljukat elérték, etthagyták áldozataikat és tovább álltak. Ma délután a rendőrségnél tettek jelentést a kirabolt utas asszonyok a velük történekről, mire a rendőrség azonnal a legszélesebb körű intézkedéseket tette folyamatba az utonállók kilétének felderítése végett.

— A torta meg a kutya. Farsang van, a lakodalom nem ritka dolog. A cukrászok alig győzik csinálni a cifrábbnál-cifrább tortákat. Most történt hogy az otthon kávéház

előtt egy óriási nagy tortával ballagott a lakodalomra készülő asszonyság. A mézes-mázostorta méltó hasonmás volt kicsinyben az Eifel-toronynak. Valamelyik kisebb faluban szívesen elfogadták volna valóságos torony gyanánt. A derék asszonyság büszkén mosolygós arcal vitte a tortát. Szembe jött vele egy nagysága, aki zsinoron hatalmas neuflandi kutyát vezetett. Összetalálkoztak. Az asszonyság nézett a kutyára, a kutya nem nézett az asszonyságra, hanem egy kacérkodo mopszlit pillantott meg. Abban a pillanatban nagyot ugrott. Kitépte magát a sivalkodó urnő kezéből és rohant a tortának. Feldöntötte az asszonyságot tortástól együtt. Az urnő sivalkodott az asszony jajgatott, a tortatorony darabokra tört, s a nagy kutya rohant a mopszli után. Az a kérdés, ki a hibás? Kit pörölt be az asszonyság kártérítés miatt? Az urhölgyet, mert neufulandiával sétált? A neufulandit, mert a tortának ugrott? A mopszlit, mert kacérkodott? Csödület, lárma, sajnálkozás, rendőr volt, csapán az nincs még meg, hogy ki a hibás? A torta, mert mi a menykőnek tört össze.

— Tüzeset. Ma délután 6 órakor kigyulladt özv. Franciskovits István-nának III. kör Beszédes-utca 319. szám alatti házának udvarán egy kazal szalma és a közvetlen mellette levő disznóól. A tűz nagy veszedelemmel fenyegetett a nagy szélviharban, mert alig félméternyi távolságban is szalmakazalok állottak és körül egymásmellé zsufolva vannak a tűzfészket képező nádfedelesek. Mintaszerű tűzoltóságunk gyors beavatkozása ugyan elhárította a fenyegető veszedelmet, de a hasonló esetekre való tekintettel üdvös dolog volna a tűzrendészeti szabályrendelet akként módosítani, hogy a város belterületén a tűzveszélyes takarmány felhalmozását betiltanák.

— Agyonsujtotta a fa. Özv. Vojnics Lukácsnének radonováczi homokterületét ma szőlő alá fordították. Ezenközben a szőlőültetést akadályozó öreg nyárfát kellett kivágni. Mikor a fagyökereket elmet-szették, nagy szélroham keletkezett, mely a 30 méter magas és egy méteres törzsű hatalmas fát kidöntötte. A faóriás zuhanása közben az alatta álló Matkovics Béla 14 éves fiu fejét érte, úgy, hogy az szétloccsant koponyával holtan terült el a kidőlt faóriás mellett. Az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen fiu a saját vigyázatlanságának áldozata, mert atyja szidalma és figyelmeztetése ellenére szökött vissza a fa közelébe. A hullaszemlét holnap délelőtt tartják meg.

— A gondatlanság áldozata. Sárcevic Jakabnének Ignác nevü 1 éves fia mult hó 23-án egy ládára helyezett forró vizes tál tartalmát magára rántotta és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy ezek következtében tegnap meghalt. A gondatlan anya ellen a büntető eljárás megindították. A szerencsétlenül járt kis gyermek hulláján ma délután eszközölték a törvényszéki boncolást.

— A szesz áldozata. Kovács Olga, közismert alkoholistá nő, akinek minduntalan meggyülik a baja a rendőri hatósággal, tegnap a vele vadházasságban élő kőműves lakására teljesen ittas állapotban állított be és viselkedésével anyira felingerelte élettársát, hogy az bottal támadott reá és fejét és karjait teljesen összeverte. A mentők nyujtották neki az első segélyt és azután a kórházba szállították.

— Sok pénzt takarít, ha vászonnemű, női és férfi fehérneműt közvetlen gyárakból rendel. Cím: *Kereskedelmi iroda* Budapest, Kerepesi-ut 65. szám.

Egy idegen fiu öngyilkossági kísérlete.

Épen mai vezércikkünkben emlékeztünk meg azokról az idegen fiukról, akiket a Bácskába hoznak ipart vagy kereskedelmet tanulni. Szabadkán is több ilyen idegen gyermek van.

Egyik közülök, akit Horvátországból hoztak hozzánk és aki Halász volt fűszerkereskedőnél volt tanonc, ma öngyilkosságot kísérelt meg.

Ma délelőtt kiment a *Kladek* István-féle tégl- és cserépgyárhoz s itt várta meg a tíz órakor Szeged felé robogó személyvonatot. Amikor a vonatot meglátta a vágányokhoz futott és fejét a vágányra tette.

Talán a gondviselés akarta úgy, hogy a sineken fekvő fiut a gépész észrevegye. Így azután ellengőzt adva, sikerült neki a fiutól 15 méternyi távolságra a vonatot megállítani.

A fiu látva, hogy öngyilkossági szándékát végre nem hajthatja, felugrott és a szántóföldekre szaladt. A vonatvezető kiáltozására *Kladek* Istvánnak a töltés mellett szántó kocsisa észrevette a szaladó fiut. Utána iramodott és sikerült is neki öt elérni és megfogni. A fiut azután átadta az őrnök, aki a rendőrségre kísérte, ahol kihallgatták s valószínűleg illetőségi helyére küldik.

Innen onnan.

Egy budapesti színház volt keleti szépsége nemsokára főkötő alá kerül. Nemsokára meg lesz az esküvője.

Az utcán találkozik egyik volt kollégájával, aki érdeklődéssel interpellálja:

— Hát boldog vagy; — nagyon boldog?

— Nagyon, kimondhatatlanul boldog vagyok! — feleli őszinte meggyőződéssel a kis menyasszony.

— Ah — áradozik a barátón — nincs is annál nagyobb boldogság, mintha az ember azé lehet, akit szeret . . .

— Tévedsz. Én rám vár még egy nagyobb boldogság is.

— Micsoda?

— Az esküvőm előtt a székesfehérvári püspök sajátkezüleg fog megkeresztelni.

* * *

Ramsay Vilmos, a híres angol tudós beszélt el a következő, a skótokat jellemző történetet. Ez öreg angol ur közelegni érezvén halálát, végrendeletet és végrendeletének végrehajtóiul egy angolt, egy irt és egy skótot nevezett ki, akiknek ezért a tisztségért meglehetősen összeget hagyott, kikötötte azonban, hogy a temetés napján a három ur 5-5 fontot tegyen a koporsójába s az urak eleget is tettek a halott kívánságának. Először jött az angol ur és egy öt fontos aranyat helyezett a halott mellé, majd megjelent az ír, aki egy öt fontos bankjegyet tett a koporsóba, Végül jött a skót komolyan, meghatottan gyászöltözöt-

ben és bánattal az arcán. A koporsónál megállt, elővett egy 15 fontról szóló váltót, odaillesztette a halott ujjai közé, az ott levő tíz fontot pedig zsebre vágta és távozott. A körül állóknak pedig odaszólt:

— Mert a holtak kívánságát teljesíteni kedves kötelesség . . .

* * *

A feministák örömeire lehet az a meghívó, amelyet Radnán bocsátottak ki. Mária-Radna, Lipa és vidéke összes szakácsnéi és szobaleányai március 5-én, a radnai Vasutvendéglőben „szakácsné szobalánybálatt” rendeznek, amelyre meghívják az összes férfiakat és nőket, tehát még a nagyságukat is. A meghívó borzalmas terrorizmust követ el a siker érdekében. A rendezők ugyanis ezt a fenyegetést iktatták a meghívóra:

Esküszünk, ha el nem jönnek, — hogy elsózzuk a levest, és nem seperjük ki tisztán a szobát, s ha eljönnek, lesz jó enni és innivaló.

* * *

— Közjegyző: y-nal szokta írni a nevet

— Ganyó: Nem, közönségesen csak tintával.

Egy szál deszkán a Dunán.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, 1905. március 2.

A tegnapi éjjel egy halászlegény regénybe illő borzalmas küzdelmet vívott a halállal, melyből csak a véletlen játéka mentette meg.

Somogyi János halászlegény Esztergom körül egy felborult csolnakra kapaszkodva vergődött Ujpestig, hol ráakadtak a halászberek s a legényt kimentették borzalmas helyzetéből.

A dolog úgy esett meg, hogy Somogyi János éjfél felé egy rozoga halászcsoznakon át akart evezni a Dunán.

A csolnak feneke korhadt volt, de Somogyi János ügyet se vetett erre s bátran indult a megdagadt vizen keresztül.

A sötétségben nem vette észre, amint egy hatalmas tuskó uszott a csolnakja felé s az egy erős lökéssel nekivágódott a csolnak oldalába.

A hatalmas összeütközés következtében a csolnak oly hatalmas léket kapott, hogy nagymennyiségű viz kezdett befolyjni a megrongált csolnakjába.

Somogyi János kétségbeesetten iparkodott betönni a támadt léket, de ez nem sikerült, s a csolnak már süllyedni kezdett.

Néhány perc múlva már borulni kezdett s Somogyi csolnakostul együtt már csak úgy segíthetett magán, hogy a vízbe ugorva, a csolnakot teljesen ráborította a vízre és uszni kezdett, felkapaszkodva annak fenekére.

A borzasztó hideg víz azonban annyira megdermesztette végtagjait, hogy kapaszkodni is alig bírt s már abba az újabb veszélybe kezdett esni, hogy az erős hullámok besodorják a jég hideg vízbe, ahol biztos halálát leli.

A csónakra szerencsére nagymennyiségű háló volt akasztva, melylyel végső erőfeszítésében odaerősítette magát a roncsra.

Ilyen állapotban uszott félig eszméletlenül órák hosszáig.

Hajnal felé, midőn Ujpestig ereszkedett le, segítségért kezdett kiáltani, mit a parton nemsokára meghalottak.

Néhány hullás sietve evszett be a

Duna közepére, hol a csónakukba emelték a szerencsétlen cimborájukat.

Nyomban ápolás alá vették a derék emberek, de a hideg időtől, a borzasztó küzdelemtől és halálfélelemtől teljesen kimerült ember, most erősen megbetegedve, nagyfokú lázban fekszik ugyanynyira, hogy az orvosok sem bíznak a legény felgyógyulásában.

TAVIRATOK

József főherceg születésnapja.

Budapest, márc. 2. József főherceg születése napja alkalmából a királyi várak kápolnájában hálaadó istentisztelet volt, amelyen Kanter apát, várplébános celebrált. A misén József Ágost főherceg is ott volt az udvari személyzet élén. József Ágost főherceg és neje, Augusztia főhercegnő Fiuméba utaztak, hogy személyesen gratuláljanak József főhercegnek

Dinamit merénylet.

Budapest, márc. 2. Charleroyból jelentik: Ma a dillyi kastély udvarába, melyben a szénbánya igazgatója lakik, dinamitbombát dobtak, amely nagy kárt okozott. Courcelben is követtek el dinamitmerényletet egy nem sztrájkoló munkás ellen. Emberéletben itt sem eset kár, de a pusztulás nagy.

Leszakadt munkaállvány.

Glelitz, márc. 2. A Milchowitznál levő porosz bányához tartozó Jelka-tárnában leszakadt egy munkaállvány, 16 ember vele rohant. Négyen megmenekültek, a többi szörnyet halt.

Az olasz vasuti sztrájk.

Róma, márc. 2. A vasuti sztrájk illetőleg obstrukció szűnő félben van. Innen az összes vonatok menetrendszerűen indulnak. A menetrendet majdnem teljesen betartják.

Gyilkos cseléd.

Budapest, márc. 23. Berlinből sürgönyzik, hogy tegnap egy gyilkossági kísérlet történt, a mely óriási feltűnést keltett. A 32 éves Bröer Klárát egy gyári vállalkozó feleségét és két gyermek anyját támadta meg ágyában Habredt Berta és egy nagy konyhakéssel súlyosan megsebesítette. A tett elkövetése után a gyilkos cselédleány öngyilkossági kísérletet követett el. A tett okául a megtámadott asszony a következőket mondja:

— 24 órával előbb összeszidtam a leányt, mert pénzt lopott tőlem, rendőrséggel is fenyegetőztem. Valószínűleg e miatt támadott meg engem a rosszlelkű leány és akart gyermekeimmel együtt megölni. Elég erőm volt még az ablakhoz rohanni és segítségért kiabálni. Így szabadultam meg a gyilkos nőtől.

Az asszony állapota életveszélyes. A gyilkos leányt súlyosan sebesülve a kórházba szállították.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken: Nincs előadás.

Szombaton: János vitéz eredeti operette (ujdonság).

Vasárnap d. u. Zsidó honvéd, népsz.

este: János vitéz.

Hétfőn: Arany patkó, német vígjáték (ujdonság).

János vitéz. Az operette személyzet erősen készül a Király színház nagyszerű operettejére, amely már a századik előadást is jóval túlhaladta és még mindig zsuffolt házak előtt kerül nap-nap után színre. A nagy subrette talentumot igényelő címszerepet nálunk Gerlaci Hermin fogja kreálni és mint a beavatottak sejtetik, művészetének teljességét fogja ragyogtatni benne. A premiér nem, mint eddig jelezve volt pénteken, hanem szombaton lesz; Pénteken nem lesz előadás, hanem jelmezes főpróba lesz tartva az ujdonságból, amelyből színházunk igazgatósága az idei szezon kedvezőtlen eredményének ellensúlyozását várja.

Dolovai nábob leánya. Tegnap este ismét alkalmunk volt élvezni a Pethes Imre művészetét. E színi idényben immár másodszer játsza el nekünk Herceg e kiváló társadalmi színművének hőseit: Taryán Gidát. Csak unalmas ismétlésekre ragadtatók magunkat, ha ismét és ismét megdicsérrők Pethes nagyarányú és minden ízében kiváló alakítását. Jób Vilmát ezuttal a beteg Csizsér Sári helyett Vécsei Ilona jól játszotta. Pompásan játszotta Szabados Gizi Szentirmayné. Jó volt Breznai Anna. A férfiak közül: Szilágyi Ivor, Tóth Lajos és Erdősi Károly alakításáról már a multkor is teljes elismeréssel irtunk.

Vidéki színésznők Szabadkán. Micseyné Bácskai Julcsa a székesfehérvári szintársulat igazgatójának neje és Milassinné Nagy Mari, ugyanezen társulat tagja ma egyik súlyos beteg rokonuk látogatása végett Szabadkán időztek.

Irodalom.

A „Magyar Lant” V. évf. március 1 száma érdekes tartalommal mutatkozik be. Lelkes vezércikk a zeneoktatásról értékezik, budapesti levél a filharmónikus és egyéb hangversenyekről, érdekes tárca a gregorián ének elemeiről, végül a hazai és külföldi hírek, kritikák és ismeretések halmaza tarkítják a lapot. A hangjegymelléklet Sipos Antalnak a nagyjermű zeneirónak dallamos és eredeti csárdását közli. A zenemű folyóirat tartamához mérten nagyon jutányos. Félévre 4 korona, melyért 100 oldalt meghaladó hangjegyet ad a zeneirodalom válfajából. A magyar zene művelőinek e jelesen szerkesztett folyóiratot pártolásra melegen ajánljuk.

REGÉNY CSARNOK.

DIADAL.

Írta: Aczél Henrik.

3

És ha erre gondolt, bár haragos volt, mégis megdobbant a szíve és dobogott hevesen, mintha versenyre akarna kelni az észszel, leakarná gyűrni az értelmet, a hideg, a fontolgató értelmet.

Es győzött mindig a szív. Mert Barta Akos egyre szerelmesebb lett abba a lányba, vele volt a képe mindig, mindenütt. Amikor irt szép meséket, csengő rimeket tavaszról és szerelemről, akkor kiváltképen vele volt a lány. Ugy érezte, mintha forró édes ölelése puha karoknak, izgatott pihegése hozzája simuló kebleknek, méznél édesebb csókja pici, csicsérgő ajkaknak, mintha

Pétevár, márc. 2.

A Sidlovszki szenátor elnökletével alakított bizottság választóinak — egyik ülése azt határozta, hogy a választás előtt Sidlovszki szenátor elé a következő követeléseket terjesztik: A január 23-ika óta bezárt 11 orosz munkás-szövetségi osztályismét megnyitandó és a munkások kiküldöttjei a bizottság többi tagjával egyenrangúvá teendők. A bizottság ülései nyilvánosak legyenek. A bizottság tanácskozásaira vonatkozó jelentések cenzurától mentesen ki nyomtatandók és kell hogy a munkáskiküldöttek személye sérthetlenségét biztosítsa. Mindazokat a munkásokat, akiket január 1-je óta letartóztattak, szabadon kell bocsátani. A kisebb üzemekben foglalkozó munkások is részt kell hogy vehessenek a bizottsági tanácskozásokon. Ha ezek a követelések március 3-ika délig nem teljesülnek, akkor a munkások nem küldenek képviselőket a bizottságba.

Páris, márcus 2.

A Petite Parisienne-nek jelentik, hogy az ostromállapot kihirdetése nem lendítette fel a vasúti forgalmat. A sztrájk még egyre tart. Mandzsuriából 3 nap óta nem érkezik vasút.

Páris, márc. 2.

Nelidov orosz nagykövet formálisan megcáfolja egy estilap azt a hírért, hogy a nagykövet be akar perelni egy reggeli lapot Gapon levélének közzététele miatt.

Felhívás

a husvágással foglalkozó iparosokhoz.

A nekem ma kézbesített meghívó szerint a jogügyi bizottság szombaton d. u. 3 órakor ülést tart, amelyen *«a vágóhídi, husvágási és huskímérési szabályrendelet tervezet»* fog tárgyalatni.

A multból tudom és ismerem, hogy a gyakorlati élet követelményeinek nyelvének nem mindegyben megfelelő szabályrendelet a husvágással foglalkozó iparosok mennyi zaklatásával járt, sőt igen sok esetben anyagi érdekeiknek nagy hátrányára volt.

Szívesen nyujtok segédkezet arra, hogy a most alkotandó új szabályrendeletbe a husvágással és kiméréssel foglalkozó iparosoknak a gyakorlati élet követelményeinek megfelelő, és a város közönségének érdekeivel nem ellenkező jogos kívánásai felvétessenek, s üzleti érdekeik a szabályrendelet által megóvassanak, miért is felhívom az összes szabadkai szakiparosokat, hogy ma, pénteken d. u. 5 órakor a szabadkai ipartestület tanácstermében tartandó értekezleten megjelenni, kívánalmaikat, és az általam ismerttetendő új szabályrendelet-tervezet netáni megváltoztatására vonatkozó javaslataikat velem az értekezleten közölni sziveskedjék, hogy ugy a jogügyi bizottságban, valamint a törvényhatósági bizottság közgyűlésén közrehathassanak kívánalmaik és jogos érdekeik minél nagyobb mérvben való érvényesítésére.

Szabadka, 1905 március 3-én.

Dr. Reisner Lajos
iparhatósági biztos.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Március 4. A szabadkai kereskedő ifjak társulatának táncmulatsága a kereskedelmi egyesület helyiségében.

Március 5. A Katholikus legényegylet farsangi bálja az egyesület helyiségeiben.

Március 6. A Fehér-Kerentz Egylet szabadkai fiókjának japán-estélye a Nemzeti Kaszinó összes helyiségében.

Március 6. A szabadkai általános munkásszervezet táncvigalma a Spitzer Ignác-féle vendéglőben.

Március 7. A m. á. v. altiszti kör műekdvelő szakosztályának hangversenyével egybekötött házi estélye saját helyiségében.

Március 7. Nagy álarcos bál a Pest szálloda összes terméiben.

Március 9. Cigánybál, a Spitzer Ignác-féle vendéglőben.

— **Szabadságolás és helyettesítés.** Dr. Platz Bonifác tankerületi főigazgató átírt a városhoz, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Matkovics Miklós főgimnáziumi tornatanárnak három havi szabadságot engedélyezett egészségének helyreállítására végett, egyben a megfelelő helyettesítésre vonatkozólag is megkereste a hatóságot. A megkeresés értelmében Bezeredy István főispán az ideiglenes tornatanítóul Molnár Jenő városi irnokot helyettesítette, aki tornatanítói oklevéllel rendelkezik. Matkovics Miklós a napokban hosszabb időre Lussin-Picoló-ba utazik.

— **Szabad Lyceum felolvasása.** A szabadkai Szabad-Lyceum egyesület ma pénteken esti fél 8 órakor felolvasást tart a szabadkai kereskedelmi egyesület (Nemzeti Szálloda) dísztermében. A felolvasást Vinkler Elemér dr. tartja. Felolvasásának tárgya: A bosszú.

— **Gyászünnepelely.** A szabadkai izr. hitközség bold. Geiger Adolf elhalálása évfordulója alkalmából f. évi március hó 8-án, szerdán d. u. 4 órakor ünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje: 1. A templom előcsarnokában néhai Geiger Adolf és neje emlékét megörökítő emléktáblát beszéd kíséretében leleplezi dr. Klein Adolf hitk. elnök. 2. Mincha-ima. 3. Ének. Előadja a templomi énekkar Lifschitz Gáspár főkántor vezetése alatt. 4. Emlékbeszéd. Tartja dr. Singer Bernát főrabbi.

— **Temetés.** Oriási gyászoló közönség részvétele mellett helyezték ma délután 2 órakor örök nyugalomra a korán elhunyt Horovicz Ernő gépész mérnök hült tetemét. A ravatal fölött dr. Singer Bernát tartott magas szárnyalású gyászbeszédet, melynek hatása alatt százak szeméibe könnyek lopóztak. A templomi énekkar szivrehatóan adta elő „Ha az Isten kedveseinket” kezdetű gyász-dalt és aztán az elhunyt hozzátartozói helyezték a gyászkoszura az elköltözött derék ifju tetemét magában foglaló kóporsót, a melyet és az előtte haladó koszorus kocsit a számos jóbarát és tisztelő koszorui borítottak be.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Székely Géza földink tegnap tette le sikerrel a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát.

— **Honvédeink tüzoltói kiképzése.** A honvédelmi miniszter rendelkezése értelmében a helybeli honvédegyezred legénysége is tüzoltói kioktatásban részesül. A legénység eziránybani kiképzése ma kezdődött meg a tüzoltó laktanyában Skozza Zoltán tüzoltóparancsnok vezetése alatt.

— **A kereskedő ifjak társulatának szombat esti estélye** iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik. A táncmulatságot megelőzőleg Zerkovitz Emil kiváló fővárosi kereskedelmi szakiró fog felolvasást tartani.

— **Az izr. nőegylet népkonyhája** javára az elmúlt február havában a következő adományok folytak be: Dr. Vécsei Emilné 2 kgr. rizs, 2 kgr. asztali dara, Schwartz Péterné 5 kgr. liszt, 1 kgr. mák, 1 kgr. köleskása, 1 kgr. asztali dara, Lichtneckert Károlyné 4 kgr. rizs és pénz 1 liter paprikára, Dr. Blau Gézané 1 főzet káposzta, Vass Ferencné 1 zsák bab, Halbrohr Sándorné 1 főzet káposzta, Sugár Béláné 3 üveg bor, 10 kgr. liszt, özv. Geiger Ad. lné 5 kgr. só, Horovitz Ignáczné 2 fogás hagyma, 4 üveg paradicsom, Engler Ignácné 2 kgr. só, 1 kgr. cukor, 1 kgr. liszt. Dr. Kertész Ignácné, 5 kgr. só, 1 kgr. mák, 2 kgr. rizs, Deutsch Zsigmond 22 kor., Kunetz Albertné 20 kor., Lövy Simonné 20 kor., Dr. Geréb Mihály 20 kor., Weitzenfeld Salamonné 10 kor., Reiner Lajosné 10 kor., Dr. Barta Antalné 10 kor., Weisz Salamonné (Szeged) 10 kor., Deutsch Herman és Társa (Bécs) 10 kor., Milkó Henrik 10 kor. és Ács Bódog (Nagyszentmiklós) 3 koronát. A népkonyha-elnökség ez uton mond a nemesszívü adományozóknak hálás köszönetet.

— **Magyar hitszónoklat.** A helybeli izr. templomban szombaton délelőtt 10 órakor dr. Singer Bernát főrabbi magyar nyelvü hitszónoklatot fog tartani.

— **Panasz a járlat kiadóhivatal ellen.** A városi járlat kiadóhivatal ellen illetéktelen díjszedés címen panaszfeljelentés lett beadva, mire vonatkozólag a vizsgálat elrendelve és foganatosítva lett. A megéjtett vizsgálat alapján meg lett állapítva, hogy a panasz alaptalan és ennél fogva a vizsgálat be lett szüntetve.

— **Esküvő.** Deutsch Adolf pincér Szabadkán, kedden f. hó 7-dikén esküszik örök hűséget Kovács Sándor földbirt. kos leányának Ludason.

— **Álarcos rablók a csantavéri országúton.** A Ráday korszak óta megszűnt briganti világ életrekelesének jelei kezdenek az úvidéken újra mutatkozni. Ma városunk határában is olyan rablási eset történt, ami határozottan igazolja eme aggodalomkeltő híreszteléseket. A pénzt vagy életet követelő bekormozott arcu rablók ma reggel 4 órakor a csantavéri országúton ütöttek rajta a kocsin Csantavér felé tartó kofa-asszonyokra. A felfegyverzett kormos képü támadók ketten voltak, és a megrémült asszonyok életveszélyes fenyegetéseikre ellenkezés nélkül adták át összes pénzkészletüket. Gál Tamásné 4 frtot, Balogh Andrásné 6 frt 33 krt, Szabó Ferencné 6 frtot vettek el a rablók, Csipak Lukácsné nem vehettek el semmit, mert pénz nélkül indult utnak. Miután a rablók céljukat elérték, ethagyták áldozataikat és tovább álltak. Ma délután a rendőrségnél tettek jelentést a kirabolt utas asszonyok a velük történekről, mire a rendőrség azonnal a legszélesebb körü intézkedéseket tette folyamatba az utonállók kilétének felderítése végett.

— **A torta meg a kutya.** Farsang van, a lakodalom nem ritka dolog. A cukrászok alig győzik csinálni a cifrábbnál-cifrább tortákat. Most történt hogy az otthon kávéház

előtt egy óriási nagy tortával ballagott lakodalomra készülő asszonyság. A mézes-mázostorta méltó hasonmás volt kicsinyben az Eifel-toronynak. Valamelyik kisebb faluban szivesen elfogadták volna valóságos torony gyanánt. A derék asszonyság büszkén mosolygós arcal vitte a tortát. Szembe jött vele egy nagysága, aki zsinoron hatalmas neuflandi kutyát vezetett. Összetalálkoztak. Az asszonyság nézett a kutyára, a kutya nem nézett az asszonyságra, hanem egy kacérkodó mocsplit pillantott meg. Abban a pillanatban nagyot ugrott. Kitépte magát a sivalkodó urnő kezéből és rohant a tortának. Feldöntötte az asszonyságot tortástól együtt. Az urnő sivalkodott az asszony jajgatott, a tortatorony darabokra tört, s a nagy kutya rohant a mocspli után. Az a kérdés, ki a hibás? Kit pörölt be az asszonyság kártérítés miatt? Az urhölyget, mert neufulandiával sétált? A neufulandit, mert a tortának ugrott? A mocsplit, mert kacérkodott? Csödület, láрма, sajnálkozás, rendőr volt, csapán az nincs még meg, hogy ki a hibás? A torta, mert mi a menykőnek tört össze.

— **Tüzeset.** Ma délután 6 órakor kigyulladt özv. Franciskovits István-nának III. kör Beszédes-utca 349. szám alatti házának udvarán egy kazal szalma és a közvetlen mellette levő dísznóól. A tűz nagy veszedelemmel fenyegetett a nagy szélviharban, mert alig félméternyi távolságban is szalmakazalok állottak és körül egymasmellé zsufoolva vannak a tüzfészket képező nádfedeles házak. Mintaszerű tüzoltóságunk gyors beavatkozása ugyan elhárította a fenyegető veszedelmet, de a hasonló esetekre való tekintettel üdvös dolog volna a tüzrendészeti szabályrendelet akként módosítani, hogy a város belterületén a tüzveszélyes takarmány felhalmozását betiltanák.

— **Agyonsujtotta a fa.** Özv. Vojnics Lukácsnének radonováci homokterületét ma szőlő alá fordították. Ezenközben a szőlőültetést akadályozó öreg nyárfát kellett kivágni. Mikor a fagyökereket elmetstették, nagy szélroham keletkezett, mely a 30 méter magas és egy méteres törzsü hatalmas fát kidöntötte. A faóriás zuhanása közben az alatta álló Matkovics Béla 14 éves fiu fejét érte, ugy, hogy az szétlocsesant koponyával holtan terült el a kidölt faóriás mellett. Az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen fiu a saját vigyázatlanságának áldozata, mert atyja szidalma és figyelmeztetése ellenére szökött vissza a fa közelébe. A hullaszemlélt holnap délelőtt tartják meg.

— **A gondatlanság áldozata.** Sárcevic Jakabnének Ignác nevü 1 éves fia mult hó 23-án egy ládára helyezett forró vizes tál tartalmát magára rántotta és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy ezek következtében tegnap meghalt. A gondatlan anya ellen a büntető eljárást megindították. A szerencsétlenül járt kis gyermek hulláján ma délután eszközölték a törvényszéki boncolást.

— **A szesz áldozata.** Kovács Olga, közismert alkoholista nő, akinek minduntalan meggyülik a baja a rendőri hatósággal, tegnap a vele vadházasságban élő kőműves lakására teljesen ittas állapotban állított be és viselkedésével anyira felingerelte élettársát, hogy az bottal támadott reá és fejét és karjait teljesen összeverte. A mentők nyujtották neki az első segélyt és azután a kórházba szállították.

— Sok pénzt takarít, ha vássonemű, női és férfi fehérneműt közvetlen gyárakból rendel. Cim: *Kereskedelmi iroda* Budapest, Kerespesi-ut 65. szám.

Egy idegen fiu öngyilkossági kísérlete.

Épen mai vezércikkünkben emlékeztünk meg azokról az idegen fiukról, akiket a Bácskába hoznak ipart vagy kereskedelmet tanulni. Szabadkán is több ilyen idegen gyermek van.

Egyik közülök, akit Horvátországból hoztak hozzánk és aki Halász volt fűszerkereskedőnél volt tanonc, ma öngyilkosságot kísérelt meg.

Ma délelőtt kiment a *Kladek* István-féle téglá- és cserépgyárhoz s itt várta meg a tíz órakor Szeged felé robogó személyvonatot. Amikor a vonatot meglátta a vágányokhoz futott és fejét a vágányra tette.

Talán a gondviselés akarta úgy, hogy a sineken fekvő fiut a gépész észrevegye. Így azután ellengőzt adva, sikerült neki a fiutól 15 méternyi távolságra a vonatot megállítani.

A fiu látva, hogy öngyilkossági szándékát végre nem hajthatja, felugrott és a szántóföldekre szaladt. A vonatvezető kiáltozására Kladek Istvánnak a töltés mellett szántó kocsisa észrevette a szaladó fiut. Utána iramodott és sikerült is neki öt elérni és megfogni. A fiut azután átadta az őrnök, aki a rendőrségre kísérte, ahol kihallgatták s valószínűleg illetőségi helyére küldik.

Innen onnan.

Egy budapesti színház volt keleti szépsége nemsokára főkötő alá kerül. Nemsokára meg lesz az esküvője.

Az utcán találkozik egyik volt kollégájával, aki érdeklődéssel interpellálja:

— Hát boldog vagy; — nagyon boldog?

— Nagyon, kimondhatatlanul boldog vagyok! — feleli őszinte meggyőződéssel a kis menyasszony.

— Ah — áradozik a barátón — nincs is annál nagyobb boldogság, mintha az ember azé lehet, akit szeret . . .

— Tévedsz. Én rám vár még egy nagyobb boldogság is.

— Micsoda?

— Az esküvőm előtt a székesfehérvári püspök sajátkezűleg fog megkeresztelni.

* * *

Ramsay Vilmos, a híres angol tudós beszélte el a következő, a skótokat jellemző történetet. Ez öreg angol ur közelegni érezvén halálát, végrendeletet és végrendeletének végrehajtóiul egy angolt, egy irt és egy skótot nevezett ki, akiknek ezért a tisztségért meglehetősen összeget hagyott. Kikötötte azonban, hogy a temetés napján a három ur 5—5 fontot tegyen a koporsójába s az urak eleget is tettek a halott kívánságának. Először jött az angol ur és egy öt fontos aranyat helyezett a halott mellé, majd megjelent az irt, aki egy öt fontos bankjegyet tett a koporsóba, Végül jött a skót komolyan, meghatottan gyászöltözöt-

ben és bánattal az arcán. A koporsónál megállt, elővett egy 15 fontról szóló váltót, odaillesztette a halott ujjai közé, az ott levő tíz fontot pedig zsebre vágta és távozott. A körül állóknak pedig odaszólt:

— Mert a holtak kívánságát teljesíteni kedves kötelesség . . .

A feministák örömeire lehet az a meghívó, amelyet Radnán bocsátottak ki. Mária-Radna, Lippa és vidéke összes szakácsnéi és szobalányai március 5-én, a radnai Vasut-vendéglőben „szakácsné szobalánybálatt” rendeznek, amelyre meghívják az összes férfiakat és nőket, tehát még a nagyságukat is. A meghívó borzalmas terrorizmust követ el a siker érdekében. A rendezők ugyanis ezt a fenyegetést iktatták a meghívóra:

Esküszünk, ha el nem jönnek, — hogy elsózzuk a levest, és nem seperjük ki tisztán a szobát, s ha eljönnek, lesz jó enni és innivaló.

— Közjegyző: y-nal szokta írni a nevet

— Ganyó: Nem, közönségesen csak tintával.

Egy szál deszkán a Dunán.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, 1905. március 2.

A tegnapi éjjel egy halászlegény regénybe illő borzalmas küzdelmet vívott a halállal, melyből csak a véletlen játéka mentette meg.

Somogyi János halászlegény Esztergom körül egy felborult csolnakra kapaszkodva vergődött Ujpestig, hol ráakadtak a halászbemberek s a legényt kimentették borzalmas helyzetéből.

A dolog úgy esett meg, hogy Somogyi János éjfél felé egy rozoga halászcsolnokon át akart evezni a Dunán.

A csolnak feneke korhadt volt, de Somogyi János ügyet se vetett erre s bátran indult a megdagadt vizen keresztül.

A sötétségben nem vette észre, amint egy hatalmas tuskó uszott a csolnakja felé s az egy erős lökésel nekivágódott a csolnak oldalába.

A hatalmas összeütközés következtében a csolnak oly hatalmas léket kapott, hogy nagymennyiségű viz kezdett befolyani a megrongált csolnakjába.

Somogyi János kétségbeesetten iparkodott betömní a támadt léket, de ez nem sikerült, s a csolnak már már sülyedni kezdett.

Néhány perc múlva már borulni kezdett s Somogyi csolnakostul együtt már csak úgy segíthetett magán, hogy a vízbe ugorva, a csolnakot teljesen ráborította a vízre és uszni kezdett, felkapaszkodva annak fenekére.

A borzasztó hideg víz azonban annyira megdermesztette végtagjait, hogy kapaszkodni is alig bírt s már abba az újabb veszélybe kezdett esni, hogy az erős hullámok besodorják a jég hideg vízbe, ahol biztos halálát leli.

A csolnakra szerencsére nagymennyiségű háló volt akasztva, melylyel végső erőfeszítésében odaerősítette magát a roncsra.

Ilyen állapotban uszott félig eszméletlenül órák hosszáig.

Hajnal felé, midőn Ujpestig ereszkedett le, segítségért kezdett kiáltani, mit a parton nemsokára meghalottak.

Néhány hullás sietve evszett be a

Duna közepére, hol a csónakukba emelték a szerencsétlen cimborájukat

Nyomban ápolás alá vették a derék emberek, de a hideg időtől, a borzasztó küzdelemtől és halálfélelemtől teljesen kimerült ember, most erősen megbetegedve, nagyfoku lázban fekszik ugyanynyira, hogy az orvosok sem bíznak a legény felgyógyulásában.

TAVIRATOK

József főherceg születésnapja.

Budapest, márc. 2. József főherceg születése napja alkalmából a királyi várak kápolnájában hálaadó istentisztelet volt, amelyen Kanter apát, várplébános celebrált. A misén József Ágost főherceg is ott volt az udvari személyzet élén. József Ágost főherceg és neje, Augusztia főhercegnő Fiuméba utaztak, hogy személyesen gratuláljanak József főhercegnek

Dinamit merénylet.

Budapest, márc. 2. Charleroyból jelentik: Ma a dillyi kastély udvarába, melyben a szénbánya igazgatója lakik, dinamitbombát dobtak, amely nagy kárt okozott. Courcelben is követtek el dinamitmerényletet egy nem sztrájkoló munkás ellen. Emberéletben itt sem eset kár, de a pusztulás nagy.

Leszakadt munkaállvány.

Gléwitz, márc. 2. A Milchowitznál levő porosz bányához tartozó Jelka-tárnában leszakadt egy munkaállvány, 16 ember vele rohant. Négyen megmenekültek, a többi szörnyet halt.

Az olasz vasuti sztrájk.

Róma, márc. 2. A vasuti sztrájk illetőleg obstrukció szűnő félben van. Innen az összes vonatok menetrendszerűen indulnak. A menetrendet majdnem teljesen betartják.

Gyilkos eseléd.

Budapest, márc. 23. Berlinből sürgönyzik, hogy tegnap egy gyilkossági kísérlet történt, a mely óriási feltűnést keltett. A 32 éves Bröer Klárát egy gyári vállalkozó feleségét és két gyermek anyját támadta meg ágyában Habredt Berta és egy nagy konyhakéssel súlyosan megsebesítette. A tett elkövetése után a gyilkos eselédleány öngyilkossági kísérletet követett el. A tett okául a megtámadott asszony a következőket mondja:

— 24 órával előbb összeszidtam a leányt, mert pénzt lopott tőlem, rendőrséggel is fenyegetőztem. Valószínűleg e miatt támadott meg engem a rosszlelkű leány és akart gyermekeimmel együtt megölni. Elég erőm volt még az ablakhoz rohanni és segítségért kiabálni. Így szabadultam meg a gyilkos nőtől.

Az asszony állapota életveszélyes. A gyilkos leányt súlyosan sebesülve a kórházba szállították.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken: Nincs előadás.

Szombaton: János vitéz eredeti operette (ujdonság).

Vasárnap d. u. Zsidó honvéd, népsz.

este: János vitéz.

Hétfőn: Arany patkó, német vígjáték (ujdonság).

János vitéz. Az operette személyzet erősen készül a Király színház nagyszerű operettejére, amely már a századik előadást is jóval túlhaladta és még mindig zsuffolt házak előtt kerül nap-nap után színre. A nagy subrette talentumot igényelő címszerepet nálunk Gerlaci Hermin fogja kreálni és mint a beavatottak sejtetik, művészetének teljességét fogja ragyogtatni benne. A premiér nem, mint eddig jelezve volt pénteken, hanem szombaton lesz; Pénteken nem lesz előadás, hanem jelmezes főpróba lesz tartva az ujdonságból, amelyből színházunk igazgatósága az idei szezon kedvezőtlen eredményének ellensúlyozását várja.

Dolovai nábob leánya. Tegnap este ismét alkalmunk volt élvezni a Pethes Imre művészetét. E színi idényben immár másodszor játszta el nekünk Herceg e kiváló társadalmi színművének hőstét: Taryán Gidát. Csak unalmas ismétlésekre ragadtatnók magunkat, ha ismét és ismét megdicsérendők Pethes nagyarányu és minden ízében kiváló alakítását. Jób Vilmát ezuttal a beteg Csizsér Sári helyett Vécsei Ilona jól játszotta. Pompásan játszotta Szabados Gizi Szentirmayné. Jó volt Breznai Anna. A férfiak közül: Szilágyi Ivor, Tóth Lajos és Erdősi Károly alakításáról már a multkor is teljes elismeréssel irtunk.

Vidéki színésznők Szabadkán. Micseyne Bácskai Julcsa a székesfehérvári szintársulat igazgatójának neje és Milassinné Nagy Mari, ugyanezen társulat tagja ma egyik súlyos beteg rokonuk látogatása végett Szabadkán időztek.

Irodalom.

A „Magyar Lant” V. évf. március 1 száma érdekes tartalommal mutatkozik be. Lelkes vezércikk a zeneoktatásról értékezik, budapesti levél a filharmónikus és egyéb hangversenyekről, érdekes tárca a gregorián ének elemeiről, végül a hazai és külföldi hírek, kritikák és ismeretések halmaza tartikják a lapot. A hangjegymelléklet Sipos Antalnak a nagyerdemű zeneirónak dallamos és eredeti csárdását közli. A zenemű folyóirat tartamához mértén nagyon jutányos. Félévre 4 korona, melyért 100 oldalt meghaladó hangjegyet ad a zeneirodalom válfajából. A magyar zene művelőinek e jelesen szerkesztett folyóiratot pártolásra melegen ajánljuk.

REGÉNY CSARNOK.

DIADAL.

Irtá: Aczél Henrik.

3

És ha erre gondolt, bár haragos volt, mégis megdobbant a szíve és dobogott hevesen, mintha versenyre akarna kelni az észszel, leakarná gyűrni az értelmet, a hideg, a fontolgató értelmet.

És győzött mindig a szív. Mert Barta Akos egyre szerelmesebb lett abba a lányba, vele volt a képe mindig, mindenütt. Amikor irt szép meséket, csengő rimeket tavaszról és szerelemről, akkor kiváltképpen vele volt a lány. Ugy érezte, mintha forró édes ölelése puha karoknak, izgatott pihegése hozzája simuló kebleknek, méznér édesebb csókja pici, csicsergő ajkaknak, mintha

mindent az izgalom sugározna az agyba, azt a sok érzelmet, gondolatot, reflexiót, amit a keze lázas gyorsasággal a papírra vet. Csak róla irt, csak neki irt!

Amennyivel napról napra szerelmesebb lett, ugyanannyival érezte magát boldogtalanabbnak Barta Ákos. Mert meg volt róla győződve, hogy nem szereti az a lány. Mikor egy-egy sikerült szindarabjáért, regényeért ünnepelték, elhalmozták gratulációkkal, regényesebb hajlamu aszszonyok anonyim szerelmes levelekkel, az a lány akkor is hideg maradt, irt egy pár hideg üdvözlő szót, egyebet semmit.

III.

Kétségbejítő bizonytalansággal sietett most az ünnepeltetése színhelyéről Barta Ákos, haza a csendes falujába, ahol talán nyugta lesz egy darab ideig. Ha ugyan lesz Hisz olyan bizonytalan a jövő. Aztán meg otthon is mi vár rá egyéb, mint a szakadatlan ünnepség. Deputáció, bankettezés, dikció, toósztok...

Brr, az örökös egyformaság. Az öreg édes anyja meg az apja bizonyára örülni fognak, de mit ér az, hogy neki meg semmi gyönyörűséget sem szerez ez az egész dolog, csak véghetetlen, gyötrő unalmat.

Az öregek már meg is irták, hogy mennyire készülnek a fogadtatására. Bíró uram is tartott valami meglepetést a számára. Alkalmasint valami lovas-bandérium lesz az, amivel majd a vasutól kísérik hazáig.

És mindenki örül majd a jöttének, csak Gere Adél nem. Ugy lehet, nem is találkozik majd vele. Vagy ha elnéz is egyszer-kétszer alkonyatán a komlóval befuttatott tornácukra, akkor is csak a hideg, a szenvedélytelen lány fog vele beszélni és nem nyilatkozik meg neki talán soha többé a pajzán, az enni-való, a szerelmes Gere Adél. Estéli harangszó után is hiába várja majd a házuk előtti kis patkán ülve csendesen, hogy oda röpüljön hozzá valaki, hogy a pici husos ujait odatapasztva a szemire, körülfonja a két karjával és az arca mellé téve a magáét, úgy sugja a fülébe a maga édes, üde üde hangján:

— Ki vagyok én?...

IV.

Mikor nagynehezen kibontakozott az öregek ölelő karjai közül, Barta Ákos azt sem tudta, hová legyen a nagy csodálattól Mert, hogy az öregeken kívül nem várta őt egy teremtetett lélek sem a faluból.

Egy kicsit aprehandáló hangon kérdezősködött az öregektől, holottan alattomban örült a lelke ennek a csendes fogadtatásnak.

Az édes apja erősen szabadkozott: — Nem számítottunk arra, hogy dologban lesznek a legények... Ilyen munkaidőben aranyért sem lehet ilyenre embert fogni... De nem tesz az semmit. Majd vasárnap... meg máskor... Hiszen itthon leszel tán most jó darabig fiam!...

Az édes anyja meg, aki a nagy örömben alig tudott szóhoz jutni idáig, az is szégyenkezve mondogatta, utána lötyögve:

— Az hát. Persze, persze... Nem eresztjük el úgy sem egyhamar.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali

telefon szám: 62.

Üzlet megnyitás!

A ki elegánsan és olcsón akar ruházkodni, az forduljon

Faragó

cég női- és gyermekruha üzletéhez Gőzfürdő-utca Sugár Béla mellett,

mindig a legdivatosabb női bluzok, pongyolák, felső- és alszoknyák, reform női és mindenfajta házi kötények, női ingek és gyermekruhák nagy választékban kaphatók.

Tisztelettel

Faragó M.,

edényipiac, Batthányi- (Gőzfürdő) utca Sugár Béla mellett.

Maculatura papiros

kapható

lapunk kiadóhivatalában

12672. sz. telkv. 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szabadkai általános takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Bózsics Antal és társai végre hajtást szenvedők elleni 742 kor. 26 fill. tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén lévő, Szabadka város határában fekvő, a szabadkai 21528. sz. betétben, A + 28333. hrsz. a. foglalt Bózsics Antal, Bózsics Márk, Bózsics Mária férj. Mukits Gergelyné, Bózsics Anna Kuluncsics Sándorné, Bózsics Teréz, István, Bózsics Péter, kiskoru Bózsics Krisztina és kiskoru Sárcevecics Péter nevén álló 1 hold 400 nyszöl területű palics alatti ugar földre az árverést 797 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlan az 1905. évi március hó 10. napján délelőtti 9 órakor ezen tkvi hatóság árverező helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 79 kor. 70 fillt készpénzben vagyis 1-86. t. c. 42. § ban jelzett árfolyammal számított és az 1-86. nov. 1-én kelt igazságügyminiszteri rendelet 2. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t. c. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1905. évi február hó 14-ik napján a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Costan,

kir. törvényszéki bíró.

Vizvezeték, fürdő szoba és - - ciosset berendezéseket a

legjutányosabb

árban eszközöl

Weisz János Antal

vizvezeték-, villany- és gázberendezési műhelye

Eötvös-utca — Szabadkán — Eötvös-utca

Mintaraktár megtekinthető.

Tervezetekkel és költségvetéssel szívesen szolgálnak. Ugyanott egy tanonc felvétetik.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 5 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Tanonc felvétetik egy jó házból való fiú faszobrászathoz. — Cim a kiadóhivatalban.

Banknál bizalmi pénzeszdői, esetleg házmesteri állást keres egy tisztességes, józan előéletű egyén. Szükség esetén óvadékat is letesz. Cim: Lódi Sándor, Ó-Morovica 948.

Lakás változás. Özv. Hamburger Mária okleveles szűrésző la'ását Petőfi-utca (csirke piac) idb Illés Antal ur házába helyezte át.

Mindenki vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbja 1 kr levél papirok, emlék könyvek bámulatos olcsón az Antikvárium Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átellenében. Kölesönkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak vétetnek és eladatnak.

Kedvező feltételek mellett cimbalom-órákat ad egy szakképze t cimbalom-tanító. Czim a kiadóban

Elveszett egy fehérszőrű fox kőlyök-kutya. A megtalálója jutalomban részesül. Cim a kiadóban.

Széna eladás. Magyar Péter ur Alsó-központ melletti tanyáján nagy mennyiségű széna eladó.

A kertek rendezésére

a kertkedvelő n. é. közönség becses pártfogását felhívom az évek óta fenálló kereskedelmi kertészetemben eserepes növények, rózsafák s melegágyi saláta, retek, ugorka, méltányos áron kapható.

Villák, udvazi kertek, nagyobb parkok létesítése s annak javítása, a nyári idényen való gondozása, szőnyegányak s egyéb növények kiültetését jutányosan és pontosan eszközölk.

Telepem: Nagys. dr. Purgly-féle kert, az új lelenceház háta megett, villamos megálló, szegedi szőlők egyenes utba a kertészetbe. Meleg ágy terményeim u. m. retek, saláta stb. KISS ISTVÁN fűszerkereskedésében Kossuth-utcaiban kaphatók.

Ugyanott egy jó családból való 13-15 éves fiú gyakornokul felvétetik azonnal.

A n. é. közönség b. pártfogását kérvé tisztelettel

Vágó György,

kereskedelmi műkertész.

LAKÁS HIRDETŐ.

50 fill. Egy fill. lakás hirdetés! 50

Deák-utcában

egy emeleti lakás kiadó május 1-től. — Cim a kiadóban.

Eladó a Tompa-utcában a Vöröskör iskola közelében egy kert 235 négyszögöl területtel, 30 méter utcai vonallal, mely házépítésre legalkalmasabb, jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban.

Egy nagyobb

üzleti helyiség

a Rudics-utcában május 1-től kiadó.

Tiszt uraknak

alkalmas az új honvédlaktanya közelében, egy igen szép lakás istállóval kiadó. — Cim a kiadóhivatalban.

4 szobás uri lakás

fürdőszobával és hozzátartozó mellék-helyiségekkel kiadó. Cim a kiadóban.

KIADÓ LAKÁS!

Az ujonnan épített honvéd laktanya közelében egy különálló úri lakás, mely áll több szobából, mellék-helyiségekkel, istállóval és kerttel május hó 1-től kiadó.

Dr. Schmiadt G. főtörzsorvos és phisicus hires

fülöla ja

meggyógyítja az időleges süketséget, fülfolyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül Plávsics G. gyógyszer-tárában Ujvidéken kapható. — Használati utasítás van hozzá.

Ára 2 frt üvegenként.